

KLAGANDE

Pontus Persson, 19690124-4076

Ombud: jurist Johan Håkansson

MOTPART

Länsstyrelsen i Skåne län

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös dom den 7 juni 2018 i mål nr 10305-17, se bilaga A

SAKEN

Föreläggande enligt djurskyddslagen

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver länsstyrelsens beslut att förelägga Pontus Persson att se till att de kalvar han håller har tillräckligt utrymme.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Skåne län genomförde oanmälda kontroller av Pontus Perssons djurhållning den 15 augusti 2011, den 23 maj 2013 och den 3 maj 2017. Vid dessa kontroller noterades brister i djurhållningen i form av att det hölls för många kalvar i flera utrymmen. Efter den sistnämnda kontrollen fick Pontus Persson möjlighet att yttra sig i ärendet och anförde att bristerna var åtgärdade. Därefter beslutade länsstyrelsen den 7 juli 2017 att förelägga Pontus Persson att se till att de kalvar som han håller har tillräckligt med utrymme senast inom en vecka från den dag han fick del av beslutet. Pontus Persson överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i

Malmö, som avslog överklagandet den 7 juni 2018 i mål nr 10305-17. Pontus Persson överklagade förvaltningsrättens dom till Kammarrätten i Göteborg som den 13 juli 2018 beslutade att inte meddela prövningstillstånd. Efter att Pontus Persson överklagat kammarrättens beslut till Högsta förvaltningsdomstolen beslutade denna domstol att den 18 juni 2019 i mål nr 4494-18 meddela prövningstillstånd för prövning i Kammarrätten i Göteborg. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade att en fråga som uppkommer i målet är vilka förutsättningar som gäller för att meddela ett föreläggande att åtgärda brister i djurhållningen då bristerna vid tidpunkten för föreläggandet är åtgärdade och att det saknas vägledande avgöranden från högsta instans i denna fråga.

YRKANDEN M.M.

Pontus Persson yrkar att länsstyrelsens beslut om föreläggande ska upphävas och anför i huvudsak följande. Det borde vara en grundläggande förutsättning för ett föreläggande att den eller de brister som föreläggandet avser verkligen föreligger på dagen för föreläggandet. Att det fanns vissa brister på dagen för kontrollen som sedan åtgärdas omgående kan inte vara tillräckligt för att förelägga om att åtgärda bristerna. I ett sådant fall föreläggs djurhållaren att åtgärda brister som inte finns. Ett sådant föreläggande är omöjligt att efterfölja och står i strid med proportionalitetsprincipen.

Så som länsstyrelsens kontrollrapport var formulerad uppfattade han att länsstyrelsen inte kunde besluta om föreläggande eller förbud om han åtgärdade bristerna. Han har en omfattande djurhållning och länsstyrelsen har inte tidigare bedömt att något föreläggande har varit nödvändigt.

Länsstyrelsen anser att överklagandet ska avslås och anför följande. Då samma typ av brist gällande utrymme till kalv har förekommit vid tre kontrolltillfällen under åren 2011, 2013 och 2017 är föreläggandet nödvändigt för att bristen varaktigt ska åtgärdas. Det faktum att bristen efter

påpekande av länsstyrelsen har rättats till förändrar inte länsstyrelsens bedömning.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsstyrelsens beslut om föreläggande meddelades med stöd av djurskyddslagen (1988:534) den 7 juli 2017. Den 1 april 2019 trädde en ny djurskyddslag (2018:1192) i kraft. Enligt övergångsbestämmelserna gäller beslut om föreläggande som har meddelats med stöd av den upphävda djurskyddslagen fortfarande. Det saknas särskilda övergångsbestämmelser avseende vilken lag som ska tillämpas vid överklagande av sådana beslut. Den nya djurskyddslagen (2018:1192), DL, ska därför tillämpas i målet (jfr prop. 2017/18:147 s. 270).

Frågan i målet är om det finns förutsättningar för att meddela ett föreläggande enligt 8 kap. 9 § DL när bristerna vid tidpunkten för föreläggandet är åtgärdade.

Länsstyrelserna utövar offentlig kontroll av efterlevnaden av bl.a. djurskyddslagen och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen (8 kap. 1 § DL). För efterlevnaden av dessa bestämmelser får länsstyrelsen besluta om de förelägganden som behövs (8 kap. 9 § DL). Det är länsstyrelsen som har att göra sannolikt att det finns förutsättningar för ett föreläggande.

En förutsättning för att tillsynsmyndigheterna ska kunna fullgöra sina uppgifter är att de har tillgång till vissa tvångsmedel. Bestämmelsen ger tillsynsmyndigheten befogenheter att ingripa med de tvångsmedel som behövs i det enskilda fallet. Befogenheten omfattar alla de förelägganden som behövs för att bestämmelserna om djurskydd ska efterlevas (jfr prop. 1987/88:93 s. 66). En förutsättning för att ett föreläggande ska få meddelas är således enligt djurskyddslagstiftningen att det finns ett behov av ett

sådant för att bl.a. lagen och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska följas (se Högsta förvaltningsdomstolens beslut den 18 juni 2019 i mål nr 4494-18).

En tillsynsmyndighets föreläggande eller förbud är avsett att vara handlingsdirigerande, dvs. att förmå den enskilde att vidta eller avstå från vissa åtgärder. Ett föreläggande eller förbud används vidare vanligen när tillsynsmyndigheten begär att den enskilde ska handla på ett sätt som denne själv inte önskar eller har motsatt sig (se HFD 2017 ref. 21).

Enligt allmänna rättsgrundsatser gäller att proportionalitetsprincipen ska beaktas när en myndighet fattar för enskilda betungande beslut. Det innebär att skälen för beslutet ska uppväga det intrång eller men i övrigt som beslutet innebär för den som beslutet gäller (se t.ex. HFD 2017 ref. 5). Denna princip framgår numera även av 5 § tredje stycket förvaltningslagen (2017:900) där följande anges. Myndigheten får ingripa i ett enskilt intresse endast om åtgärden kan antas leda till det avsedda resultatet. Åtgärden får aldrig vara mer långtgående än vad som behövs och får vidtas endast om det avsedda resultatet står i rimligt förhållande till de olägenheter som kan antas uppstå för den som åtgärden riktas mot.

Enligt kammarrättens mening bör tiden för länsstyrelsens beslut om föreläggande vara avgörande för bedömningen av om ett föreläggande behövs (jfr RÅ 2009 ref. 75 som avsåg djurförbud). Av utredningen i målet framgår att det har funnits brister i Pontus Perssons djurhållning, men att dessa inte längre var aktuella när länsstyrelsen beslutade att förelägga honom att åtgärda dem. Med hänsyn till att syftet med föreläggandet var att förmå Pontus Persson att vidta vissa åtgärder kan det inte anses ändamålsenligt att förelägga honom om detta efter att det eftersträlvade resultatet, efterlevnad av bestämmelserna om djurskydd, redan har uppnåtts. Föreläggandet kan då inte anses behövas för att förmå honom att efterfölja bestämmelserna. Inte heller det förhållandet att det vid två tillfällen under de sex närmast

föregående åren har uppmärksammats liknande brister i hans djurhållning kan utifrån allmänna intressen motivera ett sådant ingripande som ett föreläggande ändå innebär. Länsstyrelsen har därmed inte haft tillräckliga skäl för att besluta om föreläggandet i fråga.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Petter Classon

Birgitta Henriksson

Emma Annelund
referent